

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
sekcia kultúrneho dedičstva
Námestie SNP 33, 813 31 Bratislava 1

Bratislava, 20. marca 2017
Číslo: MK 1712/2017-221/3866

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, sekcia kultúrneho dedičstva (ďalej len „ministerstvo“) ako vecne príslušný a funkčne príslušný správny orgán podľa § 5 a § 6 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 527/2003 Z. z. (ďalej len „správny poriadok“) a podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) a v spojení s § 58 ods. 1 správneho poriadku v konaní vo veci odvolania proti rozhodnutiu Pamiatkového úradu Slovenskej republiky (ďalej len „Pamiatkový úrad“) č. PUSR-16/6818-11/89622 zo dňa 21. novembra 2016, ktorým bolo vyhlásené ochranné pásmo národnej kultúrnej pamiatky – Hrad Kamenica v obci Kamenica, zapísaný do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu pod číslami 304/1, vydáva toto

rozhodnutie:

Ministerstvo podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku odvolania účastníkov konania zamietá a rozhodnutie Pamiatkového úradu č. PUSR-16/6818-11/89622 zo dňa 21. novembra 2016 potvrdzuje.

O d ô v o d n e n i e

Správne konanie v predmetnej veci začal Pamiatkový úrad, na základe podnetu, *Návrh na vyhlásenie ochranného pásma národnej kultúrnej pamiatky Kamenica hrad, ev. č. PUSR-2016/6818-3/50161, vypracovala: Mgr. N. Laczková dátum spracovania: jún 2016* (ďalej len „Návrh na vyhlásenie ochranného pásma“).

Pamiatkový úrad oznámil začatie správneho konania vo veci vyhlásenia ochranného pásma v obci Kamenica listom č. PÚSR-2016/6818-6/74778 zo dňa 3. októbra 2016. Začatie konania bolo oznámené aj verejnou vyhláškou, v zmysle § 18 ods. 2 pamiatkového zákona, vyvesením na úradnej tabuli obci Kamenica a Pamiatkového úradu.

Pamiatkový úrad dňa 21. novembra 2016 vydal rozhodnutie č. PUSR-16/6818-11/89622, ktorým bolo vyhlásené ochranné pásmo národnej kultúrnej pamiatky –

Hrad v obci Kamenica, zapísaný do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu pod číslami 304/1.

Účastník konania, Obec Kamenica, listom zo dňa 30. decembra 2016, doručený Pamiatkovému úradu dňa 21. novembra 2016, proti uvedenému rozhodnutiu Pamiatkového úradu podal odvolanie.

Obsahom podaného odvolania sú nasledujúce skutočnosti:

1. územie je aj bez akejkoľvek inštitucionalizovanej ochrany udržiavané v historicky nezmenenom charaktere,
2. vyhlásením ochranného pásma by došlo k výraznému obmedzeniu kultúrnospoločenských aktivít obce pravidelne konaných v areáli hradu – hradné hry,
3. vyhlásením ochranného pásma by došlo k obmedzeniu existujúcich aj budúcich rozvojových aktivít obce, najmä k prekážke obnovy lyžiarskeho vleku a rekreačného strediska „Tábor“, resp. možného budovania rekreačných chat,
4. vyhlásením ochranného pásma príde k obmedzeniu plánovaných rozvojových aktivít obce počítajúcich s individuálnou bytovou výstavbou – výstavbou rodinných domov v časti Potoky - Lúčka,
5. Obec Kamenica upozornila na nasledujúcu skutočnosť: *„Pracovníčky Štátnej ochrany prírody sa vyjadrili, že sú dotknutým orgánom štátnej správy k vôli ochrane lúčnych spoločenstiev a sysľov. Obec Kamenica v rámci tohto odvolania vyhlasuje, že nemá vedomosť o tom, aby v prírodnej pamiatke Bradlové pásmo sa vyskytovali sysle. Aj keď v minulosti sa sysle v danej lokalite nachádzali, čo potvrdzovali aj starší občania, v súčasnosti sa dlhodobo minimálne od roku 1990 žiadne sysle v danej lokalite nevyskytujú. Lúčne spoločenstvá sú dostatočne chránené aj na danej lokalite, ktorá je v súčasnosti ochranným pásmom a postačujú ochrane Bradlového pásma a Hradu Kamenica, preto nie je potrebné rozširovať územie ochranného pásma“*,
6. Vyhlásenie ochranného pásma zabráni obci Kamenica využiť hrad na oživenie turistického ruchu v danej lokalite,
7. Predseda občianskeho združenia Kamenná veža, ktorý je súčasne poslancom obecného zastupiteľstva nepodpísal súhlas s vyhlásením ochranného pásma, pretože vyhlásením ochranného pásma sa zabráni prístupu stavebných mechanizmov na plochu hradu, kde v súčasnosti prebiehajú rekonštrukčné práce,
8. Lokality „Na pustovníkove“ a „Pod zámok“ sú poľnohospodársky využívanou pôdou a v prípade vyhlásenia ochranného pásma to bude mať likvidačný charakter na poľnohospodársku činnosť v týchto lokalitách.

Ministerstvo preskúmalo odvolaním napadnuté rozhodnutie ako aj postup prvostupňového orgánu.

K bodu č. 1 podaného odvolania, v ktorom sa uvádza, že územie je aj bez akejkoľvek inštitucionalizovanej ochrany udržiavané v historicky nezmenenom charaktere.

Práve skutočnosť, že územie má v súčasnosti nezmenený charakter dlhodobo nedotknutého územia v tesnom kontakte s národnou kultúrnou pamiatkou, ktorým je dotvorený celý historicky hodnotný priestor je dôvodom, pre ktorý sa pristupuje k jeho inštitucionalizovanej ochrane v zmysle platných ustanovení pamiatkového zákona. Ako odvolateľ, Obec Kamenica, v podanom odvolaní ďalej uvádza, obec počíta s rozvojom územia, jeho zastavaním a intenzívnym využívaním. Vyhlásením ochranného pásma národnej kultúrnej pamiatky príde k regulácii využitia tohto územia tak, aby neboli poškodené záujmy ochrany pamiatkového fondu.

Pamiatkovému úradu, ako orgánu špecializovanej štátnej správy, prináleží v zmysle § 9 ods. 1 v spojení s § 2 ods. 7 pamiatkového zákona identifikovať objekty, ktoré sú nositeľmi pamiatkových hodnôt v zmysle § 2 ods. 2 pamiatkového zákona. Pamiatkový úrad určil, že nehnuteľnosť Hrad v obci Kamenica je nositeľom pamiatkových hodnôt, pre ktoré je vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku a vzhľadom k demografickému vývoju v jej okolí a k potrebe jej ďalšej ochrany vymedzil územie ochranného pásma na ochranu a usmernený rozvoj prostredia a okolia nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky. Vymedzenie ochranného pásma národnej kultúrnej pamiatky má za cieľ usmerniť ďalší stavebný a urbanistický vývoj dotknutého územia tak, aby sa pamiatkové hodnoty hradu a jeho okolia a tiež chránené pohľady na hrad v budúcnosti v maximálne možnej miere zachovali a boli chránené v súlade so zákonom o ochrane pamiatkového fondu Slovenskej republiky.

Podľa § 18 ods. 1 pamiatkového zákona je ochranné pásmo územie vymedzené na ochranu a usmernený rozvoj prostredia alebo okolia nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky, pamiatkovej rezervácie alebo pamiatkovej zóny.

K bodu č. 2 podaného odvolania, v ktorom sa uvádza, že vyhlásením ochranného pásma by došlo k výraznému obmedzeniu kultúrnospoločenských aktivít obce pravidelne konaných v areáli hradu – hradné hry.

Vyhlásením ochranného pásma národnej kultúrnej pamiatky nemôže prísť k obmedzeniu kultúrnospoločenských aktivít obce, pretože tieto sa konajú priamo na ploche národnej kultúrnej pamiatky. Ak miestne príslušný krajský pamiatkový úrad dal súhlas na konanie takýchto akcií na ploche národnej kultúrnej pamiatky, vychádzal zo skutočnosti, že v zmysle ustanovenia § 27 pamiatkového zákona nie sú v rozpore so základnou ochranou národnej kultúrnej pamiatky a teda neexistuje vecný dôvod, pre ktorý by sa v budúcnosti spoločensko kultúrne akcie nemohli naďalej na tomto území konať. Dôvodom na obmedzenie takýchto akcií by mohli byť nové skutočnosti, ktoré však v súčasnosti žiadnemu orgánu štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu nie sú známe.

Vymedzenie ochranného pásma národnej kultúrnej pamiatky má za cieľ usmerniť ďalší stavebný a urbanistický vývoj dotknutého územia tak, aby sa vyššie uvedené pamiatkové hodnoty hradu a jeho okolia a tiež chránené pohľady na hrad v budúcnosti v maximálne možnej miere zachovali a boli chránené v súlade so zákonom o ochrane pamiatkového fondu Slovenskej republiky.

K bodu č. 3 a č. 4 podaného odvolania, v ktorých sa uvádza, že vyhlásením ochranného pásma vyhlásením ochranného pásma by došlo k obmedzeniu existujúcich aj budúcich rozvojových aktivít obce, najmä k prekážke obnovy lyžiarskeho vleku a rekreačného strediska „Tábor“, resp. možného budovania rekreačných chát a že vyhlásením ochranného pásma príde k obmedzeniu plánovaných rozvojových aktivít obce počítajúcich s individuálnou bytovou výstavbou – výstavbou rodinných domov v časti Potoky - Lúčka.

Vyhlásením ochranného pásma v zmysle pamiatkového zákona nie je vylúčená možnosť následných stavebných zásahov a aktivít na ich území. Každá takáto činnosť je regulovaná ustanovením § 32 pamiatkového zákona a podlieha procesu schvaľovania miestne príslušným krajským pamiatkovým úradom tak, aby bolo možné dodržať podmienky základnej ochrany národnej kultúrnej pamiatky v zmysle § 27 pamiatkového zákona. Posudzovanie zámerov obnovy národnej kultúrnej pamiatky a stavieb na ploche ochranného pásma je individuálny proces, ktorý rešpektuje osobité pamiatkové hodnoty národnej kultúrnej pamiatky. Práva a povinnosti vlastníkov národných kultúrnych pamiatok sú presne vymedzené v § 28 pamiatkového zákona a z ich znenia vyplývajú aj zákonné obmedzenia pri nakladaní s národnou kultúrnou pamiatkou.

Podľa § 18 ods. 1 pamiatkového zákona ochranné pásmo je územie vymedzené na ochranu a usmernený rozvoj prostredia alebo okolia nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky, pamiatkovej rezervácie alebo pamiatkovej zóny.

Pamiatkový úrad deklaroval, že územie pamiatkovej zóny je územím chráneným v zmysle platných ustanovení pamiatkového zákona a že je verejným záujmom zamedziť zásadným hmotovo-priestorovým zmenám, ktoré by poškodzovali obraz krajiny s historickou dominantou národnej kultúrnej pamiatky.

Pamiatkový úrad poučil obec o tom, čo je a má byť z titulu ochrany kultúrneho dedičstva obsahom dokumentácie územného plánu obce, poukázal na ustanovenie § 12 Vyhlášky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Upozornil na skutočnosť, že vymedzenie ochranného pásma nie je limitované, ani určované schválenou územnoplánovacou dokumentáciou obce; naopak, *Návrh na vyhlásenie ochranného pásma* patrí medzi dokumenty, ktoré obsahujú informácie o území (§ 7a ods. 1 stavebného zákona), ktoré sa povinne využívajú v územnoplánovacej činnosti a Rozhodnutie o vyhlásení ochranného pásma treba vnímať a posudzovať ako program ochrany kultúrneho a historického dedičstva (§7a ods. 2, písm. d) stavebného zákona).

V ustanovení § 8 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) sa uvádza, že územnoplánovacia dokumentácia komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúladzuje záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Územnoplánovacia dokumentácia sa spracúva pre stupeň celoštátny, regionálny, pre obce a časti obce. Územnoplánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie Slovenskej republiky, regiónov a obcí. Odvetvové koncepcie ústredných orgánov štátnej správy a koncepcie rozvoja obcí a iné programy týkajúce sa hospodárskeho, sociálneho alebo kultúrneho rozvoja musia byť v súlade so záväznými časťami územnoplánovacej dokumentácie.

V zmysle § 13 ods. 3 stavebného zákona sa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie sa schvaľujú zásady a regulatívy:

- a) v regióne štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia regiónu, územného systému ekologickej stability, starostlivosti o životné prostredie, tvorby krajiny, ochrany a šetrného využívania prírodných zdrojov, ochrany kultúrnych pamiatok, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a významných krajinných prvkov, usporiadania verejného dopravného a technického vybavenia, ustanovenia plôch pre verejnoprospešné stavby a pre chránené časti krajiny,
- b) v obci priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce, hranice zastavaného územia, usporiadania verejného dopravného, občianskeho a technického vybavenia, ustanovenia plôch pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie asanácie a pre chránené časti krajiny, ochrany a využívania prírodných zdrojov, kultúrno-historických hodnôt a významných krajinných prvkov, územného systému ekologickej stability, starostlivosti o životné prostredie, tvorby krajiny vrátane plôch zelene
- c) v zóne podrobnejšieho priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov, stavieb a verejného dopravného a technického vybavenia územia, umiestnenia stavieb na jednotlivých pozemkoch, do urbánnych priestorov a zastavovacie podmienky jednotlivých stavebných pozemkov, nevyhnutnej vybavenosti stavieb a napojenie na verejné dopravné a technické vybavenie územia, začlenenia stavieb do okolitej zástavby, do pamiatkových rezervácií, do pamiatkových zón a do ostatnej krajiny.

V zmysle § 32 ods. 11 pamiatkového zákona pred začatím úpravy nehnuteľnosti, ktorá nie je národnou kultúrnou pamiatkou, ale sa nachádza v ochrannom pásme, je vlastník takej nehnuteľnosti povinný vyžiadať si záväzné stanovisko krajského pamiatkového úradu, a to predložením žiadosti o vydanie záväzného stanoviska o zámere úpravy nehnuteľnosti v ochrannom pásme. Krajský pamiatkový úrad vydá záväzné stanovisko o zámere úpravy nehnuteľnosti v ochrannom pásme, v ktorom určí, či je navrhovaný zámer z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom prípustný, a určí podmienky vykonania úprav nehnuteľnosti, najmä zásady objemového členenia, výškového usporiadania a architektonického riešenia exteriéru nehnuteľnosti.

K bodu č. 5 podaného odvolania, v ktorom sa uvádza, že Obec Kamenica upozornila na nasledujúcu skutočnosť: „*Pracovníčky Štátnej ochrany prírody sa vyjadrili, že sú dotknutým orgánom štátnej správy kvôli ochrane lúčnych spoločenstiev a sysľov. Obec kamenica v rámci tohto odvolania vyhlasuje, že nemá vedomosť o tom, aby v prírodnej pamiatke Bradlové pásmo sa vyskytovali sysle. Aj keď v minulosti sa sysle v danej lokalite nachádzali, čo potvrdzovali aj starší občania, v súčasnosti sa dlhodobo minimálne od roku 1990 žiadne sysle v danej lokalite nevyskytujú. Lúčne spoločenstvá sú dostatočne chránené aj na danej lokalite, ktorá je v súčasnosti ochranným pásmom a postačujú ochrane Bradlového pásma a Hradu Kamenica, preto nie je potrebné rozširovať územie ochranného pásma*“.

Podľa ust. § 2 ods. 7 pamiatkového zákona sa ochranou pamiatkového fondu rozumie súhrn činností a opatrení zameraných na identifikáciu, výskum, evidenciu, zachovanie, obnovu, reštaurovanie, regeneráciu, využívanie a prezentáciu národných kultúrnych pamiatok a pamiatkových území.

Z predmetného ustanovenia pamiatkového zákona vyplýva, že orgány štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu nie sú vecne príslušné posudzovať otázky ochrany životného prostredia a krajiny.

Podľa ust. § 64 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov štátnu správu vo veciach ochrany prírody a krajiny podľa tohto zákona vykonáva Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy vo veciach ochrany prírody a krajiny, Slovenská inšpekcia životného prostredia, krajský úrad životného prostredia, obvodný úrad životného prostredia, obec, Štátna veterinárna a potravinová správa.

Námietka účastníka konania v odvolaní o výskyte syslov a lúčnych spoločenstiev a ich ochrane je z pohľadu ochrany pamiatkového fondu irelevantná a ministerstvo nie je ani vecne príslušné túto námietku posudzovať.

K bodu č. 6 a č.8 podaného odvolania, v ktorom sa uvádza, že vyhlásenie ochranného pásma zabráni obci Kamenica využiť hrad na oživenie turistického ruchu v danej lokalite a že lokality „Na pustovníkove“ a „Pod zámok“ sú poľnohospodársky využívanou pôdou a v prípade vyhlásenia ochranného pásma to bude mať likvidačný charakter na poľnohospodársku činnosť v týchto lokalitách.

V zmysle ust. § 18 ods. 1 pamiatkového zákona je ochranné pásmo územie vymedzené na ochranu a usmernený rozvoj prostredia alebo okolia nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky, pamiatkovej rezervácie alebo pamiatkovej zóny.

Znenia tohto ustanovenia pamiatkového zákona teda nezakazuje činnosť v tomto území, výhradne hovorí len o potrebe ochrany a usmerneného rozvoja prostredia. Podmienky ochrany a usmerneného rozvoja sú vymedzené vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia, časť II. podmienky ochrany na stranách 2 a 3.

Vyhlásením nehnuteľnosti za národnú kultúrnu pamiatku a vyhlásením ochranného pásma v zmysle pamiatkového zákona nie je vylúčená možnosť následných stavebných zásahov a aktivít na ich území. Každá takáto činnosť je regulovaná ustanovením § 32 pamiatkového zákona a podlieha procesu schvaľovania miestne príslušným krajským pamiatkovým úradom tak, aby bolo možné dodržať podmienky základnej ochrany národnej kultúrnej pamiatky v zmysle § 27 pamiatkového zákona. Posudzovanie zámerov obnovy národnej kultúrnej pamiatky a stavieb na ploche ochranného pásma je individuálny proces, ktorý rešpektuje osobité pamiatkové hodnoty národnej kultúrnej pamiatky. Práva a povinnosti vlastníkov národných kultúrnych pamiatok sú presne vymedzené v § 28 pamiatkového zákona a z ich znenia vyplývajú aj zákonné obmedzenia pri nakladaní s národnou kultúrnou pamiatkou.

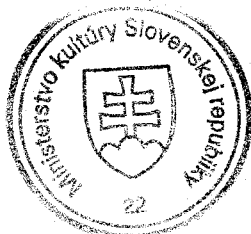
K tomuto bodu podaného odvolania ďalej platí vyjadrenie, ktoré je uvedené vo vyjadrení k bodom č. 3 a 4 podaného odvolania.

Na základe hore uvedených skutočností a správnych úvah rozhodol odvolací orgán tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

Poučenie:

V zmysle § 59 ods. 4 správneho poriadku je toto rozhodnutie konečné a nemožno sa proti nemu odvolať.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa § 247 a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

PhDr. Radoslav Ragač, PhD.
generálny riaditeľ
sekcie kultúrneho dedičstva

Rozhodnutie sa doručí :

1. Obec Kamenica, Obecný úrad, Kamenica 401, 082 71 Kamenica
2. Obec Kamenica, Obecný úrad, Kamenica 401, 082 71 Kamenica
– doručenie formou verejnej vyhlášky
3. Pamiatkový úrad SR, Cesta na Červený most č. 6, 814 06 Bratislava (3x)
4. Ministerstvo kultúry SR – doručenie formou verejnej vyhlášky na úradnej tabuli

Na vedomie:

Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 115, 080 01 Prešov

Ministerstvo kultúry SR, Sekcia kultúrneho dedičstva – na založenie do spisu

VEREJNÁ VYHLÁŠKA

Rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu Pamiatkového úradu č. PUSR-16/6818-11/89622 zo dňa 21. novembra 2016, ktorým bolo vyhlásené ochranné pásmo národnej kultúrnej pamiatky hrad Kamenica v obci Kamenica sa v zmysle § 26 ods. 2 správneho poriadku a s poukazom na ustanovenie § 18 ods. 2 zákona **doručuje touto verejnou vyhláškou – oznámením o rozhodnutí**, ktoré sa vyvesí na úradnej tabuli správneho orgánu – Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, a na úradnej tabuli obce Kamenica. Pätnásť deň vyvesenia je dňom doručenia.

Vyvesené dňa: 28. 3. 2017

Zvesené dňa:

Potvrdené dňa:

Pečiatka a podpis: